

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Liliana Catan și Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Pușcaș Sergiu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2016, în cauza penală în privința lui:

Pușcaș Sergiu Gheorghe, născut la
20.02.1982, originar și locuitor al sat.
Beriozchi, r-nul Anenii Noi,

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță:* 21.09.2015 - 08.12.2015;

- *instanța de recurs:* 27.01.2016 - 05.02.2016;

- *instanța de recurs ordinar:* 17.03.2016 - 13.04.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 decembrie 2015, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Pușcaș Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217⁵ alin. (1) Cod penal stabilindu-i-se pedeapsa, conform art.82 Cod penal - 160 (o sută șazeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității, care conform art. 87 Cod penal constituie 2 (două) luni 20 zile închisoare.

Conform art.85 Cod penal, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Anenii-Noi din 24.02.2006 care la 08.12.2015 constituia 14 ani 7 luni 4 zile, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 14 (paisprezece) ani 9 (nouă) luni 4 zile închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru pronunțarea sentinței de către instanța de fond s-a reținut că la 12.06.2015 inculpatul Pușcaș Sergiu, ispășindu-și în Penitenciarul nr.9 Pruncul pedeapsa privativă de libertate stabilită prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 2006 și aflându-se pe teritoriul Penitenciarului, a consumat substanțe stupefiante. Fiind supus examinării medicale privind stabilirea gradului de ebrietate narcotică,

conform procesului-verbal de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 8533 din 12.06.2015, la condamnatul Pușcaș Sergiu s-au stabilit consecințele consumului de stupefiante, care, potrivit listei aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, se atribuie la substanțe narcotice și psihotrope.

Acțiunile inculpatului Pușcaș Sergiu au fost încadrate în dispoziția art. 217⁵ alin. (1) Cod penal și judecata a adoptat sentința menționată examinând cauza în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul, a înaintat recurs, prin care a solicitat casarea sentinței, anularea pedepsei și în general să nu fie pedepsit deoarece el nu este consumator de substanțe stupefiante, însă aflându-se în blocul administrativ, un agent al administrației intenționat i-a lăsat de fumat dintr-o țigară.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2016 s-a dispus admiterea recursului declarat, casarea parțială a sentinței, doar în partea pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, după cum urmează:

Pușcaș Sergiu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, se pedepsește cu amendă în mărime de 300 (trei sute) unități convenționale - 6 000 (șase mii) lei și în conformitate cu prevederile art. 85 alin. (1) și 87 alin. (2) Cod penal, pedeapsa respectivă se execută de sinestătător de partea neexecutată a pedepsei cumulate, stabilite de sentința Judecătoriei Anenii Noi din 24 februarie 2006.

4.1. La adoptarea soluției instanța de recurs a menționat că instanța de fond corect a constatat starea de fapt precum și juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței infracțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal.

Cu referire la stabilirea pedepsei, Colegiul a considerat că instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7,61,75 Cod penal, ultima urmînd la stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, să țină cont de necesitățile individuale, posibilitățile, drepturile și responsabilitățile sociale ale inculpatului, inclusiv și de recomandările serviciului de resocializare dacă aceasta o cer împrejurările cauzei, lucru care nu s-a efectuat, astfel încît s-a comis o eroare judiciară.

Analizînd conținutul sancțiunii art. 217⁵ alin. (1) Cod penal, Colegiul a observat că munca neremunerată în folosul comunității este pedeapsă de alternativă unei alte categorii de pedeapsă mai blîndă, amenda, blîndețea pedepsei fiind apreciată conform ordinii categoriilor pedepselor specificate la art. 62 Cod penal.

În atare situație, instanța trebuia să țină cont de prevederile art. 75 alin.(2) Cod penal, conform cărora o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii respective, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă din numărul celor menționate în sancțiunea articolului respectiv, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Astfel, instanța în sentință urma să argumenteze motivul neaplicării pedepsei mai blînde, amenda, lucru care nu s-a efectuat, astfel fiind comisă o eroare judiciară.

Soluționînd chestiunea cu privire la pedeapsa penală, instanța de apel a luat în considerație prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ținînd seama de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, precum și că scopul pedepsei este restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Totodată, s-a ținut seama și de faptul că în ședința de judecată în recurs inculpatul a pledat pentru pedeapsa cu amendă, astfel s-a considerat rezonabilă și oportună aplicarea pedepsei cu amendă.

5. În conformitate cu prevederile art. 466 Cod de procedură penală, hotărîrile judecătorești au devenit irevocabile.

6. Împotriva hotărîrii menționate a declarat recurs în anulare condamnatul, fără a invoca careva temeii prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală, solicitînd casarea acesteia, pe motiv că nu este de acord cu pedeapsa sub formă de amendă stabilită în privința sa, deoarece nu are bani să o achite și niciodată nu va avea.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Analizînd materialele dosarului Colegiul constată că, infracțiunea în baza căreia a fost condamnat Pușcaș Sergiu (art. 217⁵ alin. (1) Cod penal) potrivit art. 16 Cod penal este o infracțiune ușoară, astfel că, decizia instanței ierarhic inferioare a fost adoptată în procedura recursului împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul art.437 - 449 Cod de procedură penală și respectiv a devenit irevocabilă de la data pronunțării.

Potrivit prevederilor art.452 coroborat cu art.453, 454 Cod de procedură penală Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art.401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile, fiind respectate următoarele condiții:

- *au fost epuizate căile ordinare de atac;*
- *există un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii;*

- recursul nu este declarat repetat;

- recursul este declarat în termen de 6 luni de la data rămîinerii irevocabile a hotărîrii judecătorești sau, în cazul în care cererea a fost comunicată Guvernului Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de la data comunicării ei.

Declarînd recurs în anulare, recurentul este obligat să invoce încălcările comise de către instanța a cărei hotărîre se contestă și care viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, prevederi stipulate și în art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală.

Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, recursul în anulare trebuie motivat, cu indicarea obligatorie a vreunui temei concret prevăzut în art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate din punct de vedere al problemei de drept și evidențierea viciului fundamental care, în opinia recurentului, în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Astfel, conform art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Deoarece temeiurile pentru recurs în anulare sunt expres și limitativ stipulate de lege, rezultă că motivarea recursului trebuie să se refere numai la aceasta, cu indicarea expresă a temeiurilor pe care se întemeiază.

Din textul recursului în anulare rezultă că, recurentul nu a respectat aceste cerințe și n-a invocat expres nici unul din temeiurile prevăzute la art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, acesta critică hotărîrea instanței ierarhic inferioare invocînd dezacordul cu pedeapsa sub formă de amendă stabilită lui, fără a motiva ilegalitatea hotărîrii atacate sub aspectul cerințelor și exigențelor legii și fără a invoca vreun viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărîrea atacată.

Colegiul penal relevă că, instanța de recurs examinînd cauza, a individualizat pedeapsa în strictă coroborare cu criteriile prescrise în art. 61,75-78 Cod penal conform cărora la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, argumentul recurentului precum că nu are bani să achite amenda penală, nu este temei de casare a deciziei Curții de Apel.

Conform art. 457, 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de recurs, în raport cu motivele invocate de recurent, nu a comis erori de drept de natura unui viciu fundamental capabil să afecteze hotărîrea contestată. Această hotărîre conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, inculpatului fiindu-i respectat dreptul la un proces echitabil în sensul vizat și recursul de pe rol este unul vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin. (2) pct. 4), art. 453, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul Pușcaș Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2016, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 12 mai 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun